

RADOMLJE - p.c.sv. Marjete.

Verkevi so sezidali l. 1450. Da je tu stala že prej c. ni poročil. Od gotske c. se je ohranilo toliko, da si lahko ustvarimo njenosliko, kajti sedanjo c. so kar vzdali v stro, gotsko.

Gotska c. je imela v ladji raven strop in je bila široka toliko, kot je dolg sedanji prezbitorij, dolga pa je bila gotska ladja, kot je sedanji prezbitorij širok. Zap. sten sedanjega prezbitorija je prvotna in je bila v gotiki pročelje z zvonikom, ki je še tudi prvoten. Staro pročelje je bilo poslikano s freskami, od katerih se je ohranil odlomek križanja. iz okr. 1450. Pod zvonikom je bil glavni vhod. Vzh. stena sedanjega prezbitorija hrani še gotski slavalok. Tudi gotski prezbitorij se je ohranil, služi se danes kot zakristija. Je tristrano zaključena, obokana z zvezdastim obokom, kamenita rebra slone na figuralnih konzolah. Na svodu je 9 sklepnikov v obliki rozete, na južni strani pa eden v obliki ščitka. Glavni sklepnik je relief s sliko cerkvenega patrona sv. Marjete. Prvi par ob slavaloku ^{konzol} predstavlja glave z listi, drugi par angele z napisnimi traki, ~~trixixixix~~ na konzole ob končnih stenah pa moleče angele. Ob novem prezbitoriju je vzdan še en gotski sklepnik. Okr. l. 1650 je bil stari prezbitorij poslikan s prizori Kr. trpljenja, še vidni medli ostani

Gotska c. se prvič omenja v listinah l. 1501, ki se hranijo v Kamniku in omenjajo posvetitev dveh oltarjev v prezbitoriju in str. na desni. L. 1689 je imela c. tri oltarje: Luka, Uršule, Marjete - poroča Valvazor.

RADOMLJE -h.c.sv. Marjete.

Okr. 1730 so sezidali sedanjoc. pravokotno na staro. Ohranili so od stare zvonik z nekdanjim pročeljem in stari prezbitერიj. Sedanja cerkev ima pravokotno ladjo in pravokoten prezbitერიj, ki sta banjasto obokana. Ladja je dolga 13.55m, široka 8.60m. Prezbitერიj je dolg 6.30m, širok 6.55m. Trije leseni oltarji ~~xxxxxxxni~~ iz za postanka cerkeve. Njih kipi so zelo sličnim onim na Skaručni. Na vel. oltarju so kipi: Marjete, Joahima in Ane, Caharija in Elizabete. Stranski oltar sv. Apolonije ima kipe Barbare in "ršule (prav taki kot na Skaručni samo manjši), na vrhu M.B. z detetom. Med svečniki stoji slika homške Marije, ki je bila Layerjeva pa jo je Jebačin preslikal. Str. oltar sv. Izidorja ima kip sv. Izidorja ki kleči in ga angel nese v nego. Ob straneh sta kipa sv. Ambroža in "aneza Ev., na vrhu pa sv. Luka. Oltarje in prižnico je obnovil pred leti Götzel. V zvoniku so 3 bronasti zvonovi iz l. 1920. V zakristiji je baročna omara.

r. Veider, Pod Grintavci, II., št. 3, 31.1.1941.

"Radomlje", str. 2.

3 oltarji, leseni iz 18. stol. Kipi in skupine kipov zelo dobri. Tudi polihromacija dobra. Prižnica iz 19. stol. 1 steklen (raznobarven) lestnec sredic.

Zakristija: slikarija res iz 18.stol, ker je videti ob enem oknu slikano voluto. elo poškodovana, v celoti bi se dalo še nekaj rešiti.

Važnejše so polihromirane figuralne konzole in rebra. Vedna zakristijska omarica iz konca 17.stol.

Spodaj je bil naslikan zastor, v lunetan scene iz 4r. trplejnja, na stropu je odkirt en evangelist.

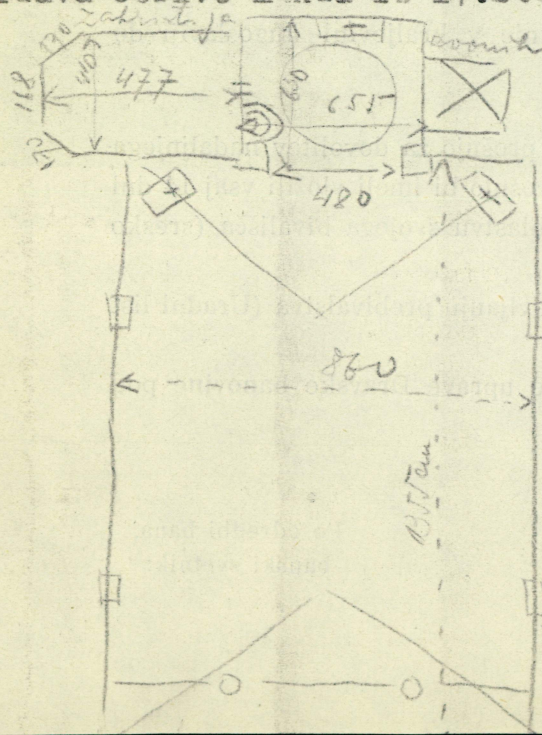
Dropilni kamen ima napis: 16 IHS MARI 39.

Zidava cerkve menda iz 17.stol. Na poznejši slikariji pod zvonikom letn.

MDCXXXXXXXII.

Stele, XC, 10.12.1913, str.29-30.

Zakristija: nekda prezbiterij, 3 stranice osmerokotnika. Zvezdant svod z rebri slonečimi na figuralnih konzolah. Na svodu 9 sklepnikov v obliki cvetov. Na juž. strani eden v obliki ščitka glavni predstavlja doprsno svetnico s krono z dolgimi razpuščenimi lasmi, v desni križ, v levi, ki jo drži predprsmi nerazločen predmet. Konzole predstavlja jo v oglih glave, ki prehajajo spodaj v perje, naslednji dve sta 2 angelja z razprostrtimi pernatimi pismenimi zavitki pred seboj. Pod beležem sledovi polihromacije. Trije nosilci v sklepnih

stranicah so moleči angelji, glava enega z dolgimi lasmi, ki prehaja v liste.

Arhitektura poznogotska. 3 oken je prazidanih, eno novejše. Pod beležem na stenah in svodu sledovi slikarije. Spodaj zastor. Ob Oknih zavihi posnemajoči baročna rezljana krila oltarjev ali oken. Proti cerkvi je še viden zazidan

šilast slavolok. Slikarija v 4 poljih, katerih eno na juž. strani je po no-
vejšem oknu prebito, ima povsod ostanke, očitvidno iz pasijona. Na sev. steni
v prvem polju ob slavoloku nerazločni sledovi barve, v naslednjem ostanki sli-
ke, Jezus nese težki križ. Vidi se Jezus do kolen. Mož pred njim, ki drži za
vrv na katero je privezan. Spredaj še en bradat obraz in dvignjene roke. Slika=
no na belež. Na juž. steni v novem polju ob slavoloku spodaj speč bradat ob-
raz, v sredi višje speč sedeč bradač, dalje nerazločni ostanki. Verjetno Olj-
ska gora.

V sosednjem po oknu uničenem polju ostanek nerazločne scene. Tudi na slavolo-
ku ostanki barve, a ne razločni. Na svodu je odkrito samo eno polje na sev.
strani, ki predstavlja sedečo postavo, izza katere gleda žival, bržkone vol
toraj sv. Lukež.

Vse slikano skrajno naglo z močnimi konturami, mesto modelacije prevladuje ru-
mena barva. Kvalitetno brezpomembno. Čas, mogoče 1.pol. ali sreda 17.stol.

Lepa baročna omara z belimi oboji iz kovine. Starih kelihov umetno obrtne vred
nosti ni.

Sedanja cerkev orientirana proti jugu. Čas postanka verjetno sr.18.stol.

Ladja prekrita z banjo s kapami od strani. 2 oken štirioglatih na vsaki strani. Od glavne vhodne strani in ob slavoloku je svod zaključen po nekoliko nižje zastavljeni trikotni kapi. Notranjščina beljena.

Prezbiterij je prekrit s plitvo kupolo. Rumen ton stene.

3 oltarji. Veliki sreda 18.stol. s tabernakeljem iz sr.19.stol., kipi sv. Marjete, sv. Joahima, Arona vel.duhovna, Marije in Ane. Ob straneh za portali za oltar vodečimi, 2 veliki vazi s cvetlicami.

Slika Brezmadežne, Bradaška 1883.

Prižnica slabo delo 2.pol.18.stol. Sev.str. oltar s kipi sv.Apolonije, sv.Barbare, device mučenice s puščico pred prsmi in kipom Marije z Jezusom v naročju..

Južni s sv. Izidorjem, sv. škofom z grozdom na knjigi in drugim mladim svetnikom, mogoče sv. Janezom. V atiki sv. Lukež.

Klopi nove. Plak nov iz črnih in belih plošč. Več ornametike v prezbiteriju.

Kamnita menza, nova. Plitvi kor sloni na 3 lokih na 2 stebrih. Orgeljska omara novejšo delo, z dekorativno dobro sliko Davida, ki svira, iz 1.pol.19.stol. Pod korom kamnit kropilnik z napisom: IESVS MARIA.1633. Ob str. vhodu drug kamnit z napisom 16 IHS MARI(brez A) 30.

Križev pot po Fuhrichu, podpis na 14.postaji M.Bradaška 1883.

Portal v zakristijo nov.

V zvoniku 3 bronasti zvonovi z ornamentalnimi pasovi z angeljskimi glavicami.

Strojen tovarne in livarne Ljubljana, 1920 št.120,93 in 92.

Na malem sv. Marieta, na srednjem sv. Izidor, na vel. sv. Marjetax in napis: darovali občanarji za županovanja Ivana Jermana.

Pod zvonikom, ki je bil nekda na tri strani odprta lopa spodaj je na cerkveni strani ostanek freske, preko katere je še novejši omet z ornamentiko iz sekačočih se krogov, točk, src. V polkrogu v sredi pa napis IHS. Sledov nekdanjega vhoda ni. Na novejši plasti je z rezana letnica MDCXXXXXXII (1562). Slikarija je vodoravno deljena na 2 pasova po ornamentalnem pasu. Zgoraj ostanek spodnjega dela neke slike, ki se nadaljevala ~~navzgor~~ navzgor. Vidni sta 2 živalski nogi.

V spodnjem delu na levi ostanek 2 brezbradih glav, ena gleda navzgor, potem do prs ohranjena figura brezbrada z nimbo z rumenimi lasmi v zeleni suknji in rdečem plašču, ki drži rdeče oblečeno z nimbo obdano onezveščeno ženo za ramo. Iz za hrbta te se vidi tretji v belem pokrivalu z zelenim nimbo.

Ob nji očitno klečeča postava z belo brado in belimi lasmi, z rokami dvignjenimi v molitvi. ^{Donator(?)} Nasproti obrnjena v desni polovici druga klečeča, držeča pred seboj drog, mogoče suhico, gledajoča navzgor. Potem napisni trak in ^{viš-} ku dvignjena roka, mogoče Longinus. Slika navzgor ni mogla daleč segati, pač pa navzad in si je težko misliti v tej steni vhod. Barve: temordeča, svetlordeča, zelena, rumena, roza. Karnat roza, prav rahlo nekoliko modeliran in skoro

enakomeren. Notri pa fino risane poteze nosu, oči in ust, okrogli lepi obrazi. Posebno žena, kinopira Marijo spominja nekoliko na fresko križanje na Vrbi in ondote risbe potez v obrazu.

idealizem, mogoče italijansko vplivan.

Zvonik ima spodaj kamnit podstrešni zokel. V višini sedanje strehe kamnit zidec okoli, ki pa ni več gotski. Zgornji del ima velike baročne line in čisto baročno v obris piramide komponirano streho. Zvonik rumenkast ton. Cerkvena stena ima nad prece visokim podstavkom lizene, zgoraj vodoravno zvezane z venstoječim delom sten, belo - stena rumena.

Zap. portal iz kama, star. Tram in trikotno sleme rumeno- belo. Portal nov. 2 prazni dolbini.

Stari prezbiteri ima kamnit zidec.

Sev. stena ima pod beležem sledove barvanega ometa(rdeče). Malo verjetno, da so slike, ker je barva enakomerno razdeljena,

2 ožji in eno širše(srednje) šilasto okno z zazidanimi šilastimi deli. Prezbiteri in zakristija imata rumenkast ton, ogli prezbiterijsa so porezani. Streha zvonika pločevina, cerkve opeka.

Stele, XX, 26.10.1923, str. 47 - 53.

Pergamentna listina v kamniškem farnem arhivu, ki govori o posvetitvi otarjev. Glej Kamnik - farni arhiv. List. 1. Listina št. 1.

Stele, XIII, 3-9.4.1922, str. 1 - 35.

Listina v kamniškem farnem arhivu, št.13:S.^aMargarita V.M. in paro Radomble habet sacristiam et turrim cum 2 camp..... coemiterium maro honeste circumdatum. Altaria3: S.Margaritae, evang.S.Lucae Ev. hic principalior imago Altaris S.Antonium de Padua representat. epist. S. Ursulae.Na robu citira listina 2da de A^o 1501, 21.okt. Consecrationis altaris major. 3^{ia} A^o 1581 11.juli consecrationis coemeterii.

Stele, XIII, 3-9-1922, str.16.

Kamnik - farni arhiv. Listina št.26.Str.217:Testimonium consercati Coemiterii ad S.Margaretham in Radomle et comissio in dulgentiorum A^o 1581. Str. 216. Testimonium Consecrati Altaris Majoris et lateralis ad S.Margarethiam in Radomle. A^o 1501. Prepri orig. listine pod št.1.tega zvezka.

Stele, XIII, 3-9.1922, str.1-35.

xRadomlje Zakristija: gotski obok s konzolami.

Zah. stena - precej odkrito, Jezus s križem na rami. Tudi na vseh drugih stenah se vidi, da so spodaj slike. Vse še nerazločno. Na stropu ena kozica odkrita svetnica(angel?) z jagenskom(?)

Zač.16.stol.(?)

Pod zvonikom na sev. steni: zgornja plast letn. MDCX⁶ II.

samo ornamentalno, motivi srca in imena Jezusevega.

Spodnja plast iz 15.stol. Na zah. od stonjic po vrsti id desne(vsh) proti levi, zgornji del. Bradat obraz 1/2 k d. obrnjen, roke dvignjene v molitvi, obleka rdeča, obraz rdečkast, brada in lasje beli. Poleg v ospredju ženska v temnordeči obleki, ki tvori obenem okrivalo glave. Glava na l.nagnjena(pri osebi na desno) oči zaprte. Marija pod križem(rdeč nimb) za njo ženska v zeleni obleki z zelenim nimbom. Delo okrivalo na glavi, obraz v 1/2 profilu v desno obrnjen. Poleg Marije ženska v zeleni spodnji obleki, čez rdeč plašč, zlatorumeni lasje kot masa rdeč nimb. levo roko poklada na Marijino desno ramo. Oči kot zaprte pri vseh brezizrazne, deloma spominjajo tipi na Godešče.

Poleg te osebe še 2 na pol vidni, lepa obraza in ene sklenjene roke v molitvi. Na desno(vsh) od stopenj se vidi še zgornji del neke postave, ki je pa moderno opasana, da se ne da razločiti in ena roka.

Višje zgoraj ornamentalen pas in nad tem spodnji del neke slike, roka(?) in dve konjski nogi.

Stele, CIII, 12.1;.1911, str.36-37.

Die Z.K. verwendet sich wegen Sicherung der aus der Mitte des 16.Jahrh. stammenden Malereien.

MDZK: St.III.F.8, 1.1909, str.²²⁴ Tätigkeitsberichte.

Konserv. Franke berichtet, dass vertünchte Fresken aufgedeckt wurden. In der Sakristei auf dem dem Chorschlusse anschliessenden Felde der Westwand eine Kreuztragung. Im Innern des Turmes an der Nordseite unter einem späteren Bewurfe, auf dem um das Namenssymbol Jesu in Halbkreisordnung sich ein einfaches Linienornament und darunter die Jahreszahl 1662 befindet, einige Köpfe. Die Malereien dürften aus dem 16.Jahrh. stammen. Die Z.K. tritt für deren Erhaltung ein.

MDZK: St.III.F.9, 1.1910, str. 333:Tätigkeitsberichte.

Der Generalkonservator berichtet, dass die gotische Kirche bereits im 18.Jahrh. bis auf das Presbyterium demoliert und eine neue Kirche im rechten Winkel zur alten Kirchenachse errichtet wurde, welcher das Presbyterium der alten Kirche als Kapelle angegliedert erscheint. Die Fassadenmauer an der Westseite der alten Kirche, der bereits im Jahre 1662 ein Turm vorgebaut wurde, enthält Reste einer grossen vielfigurigen Kreuzigungsgruppe aus dem Ende des 15.Jahrh. bestehend aus den Köpfen der traditionell links vom Kreuze befindlichen Figuren) Maria, Johannes, Frauen, Longinus) und einem Arme des rechts befindlichen Hauptmanns sowie dessen Spruchband mit verlöschter Schrift. Die Malerei ist nicht sehr hervorragend und an der Stelle, wo sie sich befindet,

in der Nachbarschaft der Turmstiege schwer zu sichern. Ihre Übertragung in das Landesmuseum kann daher empfohlen werden.

Ferner wurden im ehemaligen Presbyterium Reste von grossfigurigen Wandmalereien aufgedeckt, die dem Anfang des 18. Jahrh. angehören und Szenen aus der Passion zur Darstellung brachten. Da die Reste nur aus Teilen der Unterma- lung und wenigen Farbspuren bestehen, eine vollständige Blosslegung bei dem Charakter der Leimfarbe, mit der sie gemalt sind, nicht zu erwarten und da ihr künstlerischer Wert keineswegs bedeutend ist, wird gegen die Neuvertün- chung der betreffenden Wandflächen keine Einwendung erhoben.

MDZK: III.F.št.10,1.1911, str.242: Tätigkeitsberichte.

Cerkev omenja zapis iz 1.1526.

A.Koblar: Kranjske cerkvene dragecenseti 1.1526., IMKV., 1895, str.145.

Freske v podružnici: Generalni konservator poroča, da se je od nekdanje gotske kapele ohranil le še prezbitarij, ki je kot kapela prizidan novi cerkvi. Ta kape-
pela je okrašena s freskami: generalni konservator nasvetuje, kako bi se dale
te deloma rešiti.

Mali zapiski, Carniola II., 1912., str. 341.